Vesijärven linnusto

Vesijärvi on yksi eteläisen Suomen hienoimmista lintujärvistä.

Vesijärven tilan muutokset

ovat heijastuneet järven pesimälinnustoon.
Järvelle pesimään kotiutuneet linnut kertovat siitä,
millaista ravintoa järvi tarjoaa ja millaisia pesimäpaikkoja sieltä löytyy.

?

Vesijärvi lintujen elinympäristönä

Linnuston muutoksia on seurattu 1970–luvulta lähtien.

Pesimälinnustossa on vuosikymmenten aikana tapahtunut yllättäviäkin muutoksia. Muuttolinnuissa ei järviympäristön vaihtelut ole niinkään näkyneet.

Vesijärvelle on kotiutunut uusia lajeja, joku laji on taas poistunut järveltä kokonaan.

Linnuston muutokset eivät ole aivan yksiselitteisiä. Esimerkiksi ilmaston lämpeneminen ja veneilyn määrä näkyvät myös lintujen esiintymisessä. Vesijärvelle on lintujen suojelemiseksi perustettu suojelualueita.

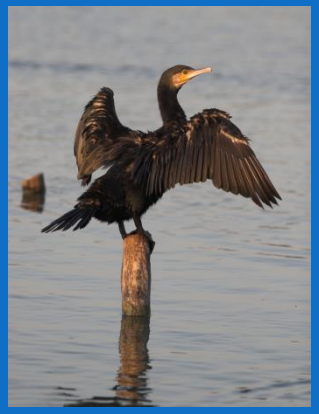

Osia Vesijärvestä kuuluu

valtakunnalliseen lintuvesien suojeluohjelmaan

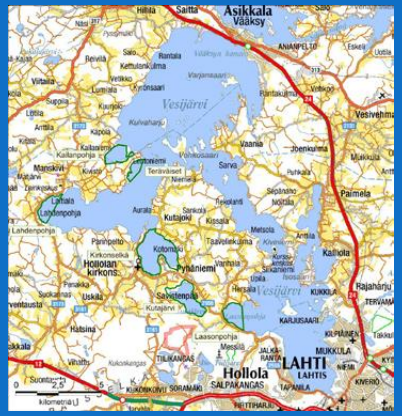

Kartassa näkyvät lintujen suojelualueet.
Niillä on runsas lintulajisto ja niillä pesii koko Euroopassa harvinaisia kosteikkolintuja.

Myös kasvillisuus on niissä monipuolinen.

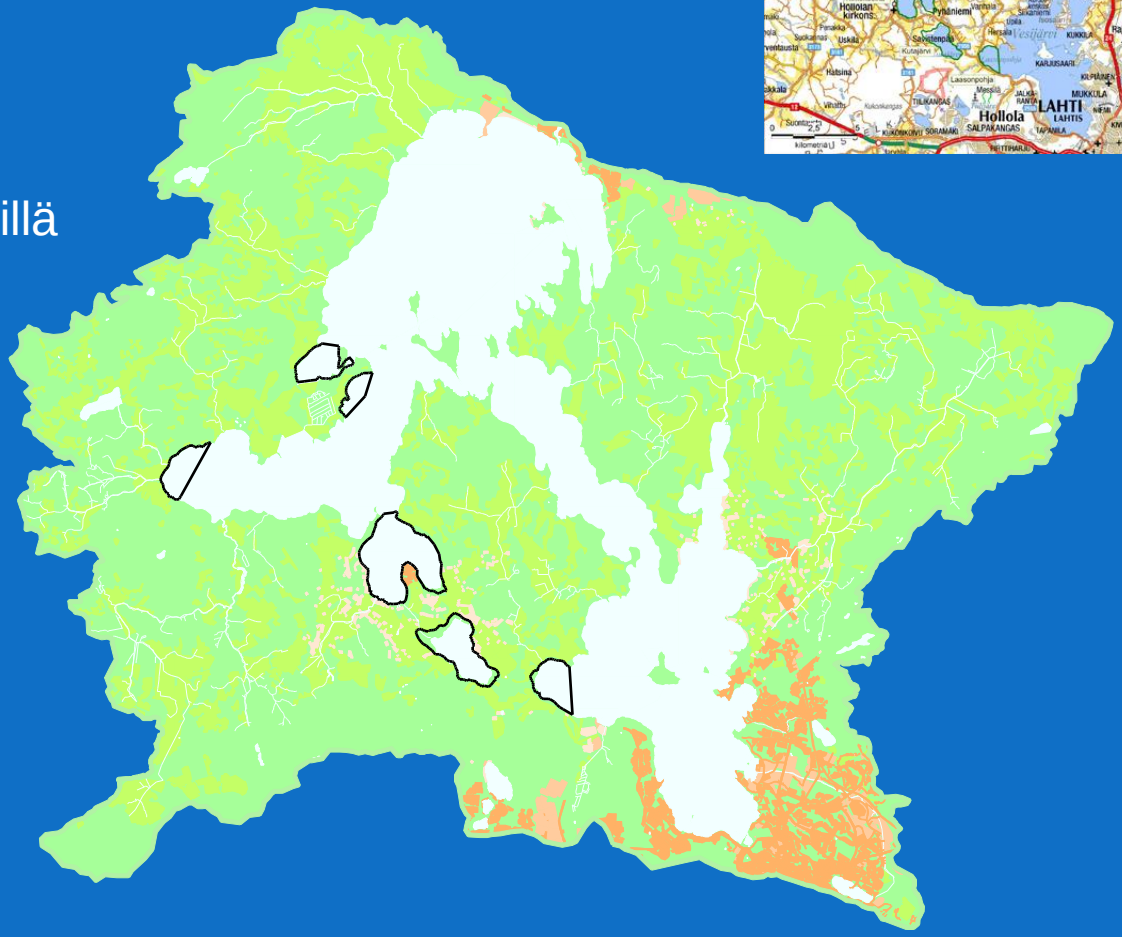

I Vesijärvi

Vipuvoimaa EU:lta 2007–2013

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

	Pareja Vesijärvellä	Pareja suojelualueilla	% Vesijärven pareista
Laulujoutsen	27	12	45
Kaulushaikara	20	9	45
Silkkiuikku	900	467	50
Ruskosuohaukka	13	6	45
Kurki	18	11	60
Taivaanvuohi	65	42	65
Naurulokki	2792	252	10
Pikkutikka	20	8	40
Ruokokerttunen	1300	521	40
Rytikerttunen	120	34	30
Pajusirkku	450	248	55

Silkkiuikku

Vesijärvellä pesivien silkkiuikkuparien määrä kasvoi nopeasti 1970-luvulla. Vuosikymmenen lopussa pareja laskettiin olleen jopa 1600.

Pahoin rehevöityneessä ja likaantuneessa järvessä oli runsaasti silkkiuikun tärkeää ravintoa eli särkikaloja. Lisäksi järvellä oli paljon ruovikkoisia rantoja. Juuri sellaisia silkkiuikku tarvitsee kelluvien pesiensä turvalliseksi paikaksi.

Järven tila on sittemmin parantunut, ja sen myötä silkkiuikkujen pesimäruovikot ovat harventuneet. Lintujen määrä on hieman laskenut. Vuosien 2005-2009 laskentoihin perustuvien arvioiden mukaan parimäärä on nykyisin 900.

Ensimmäiset silkkiuikut saapuvat Vesijärvelle keväällä jo heti jäiden lähdettyä. Silkkiuikkuja tapaa koko järveltä. Silkkiuikun syysmuuton aikainen oleilu Vesijärvellä on vähentynyt veneilyn lisäännyttyä.

Silkkiuikkujen keväinen soidinmenoaika on vilkasta ja äänekästä aikaa.

Sirot linnut pesivät järviruokokasvustojen keskellä löyhissä yhdyskunnissa.

Silkkiuikku tekee kelluvaan pesäänsä noin 2-7 munaa, joita molemmat puolisot hautovat.

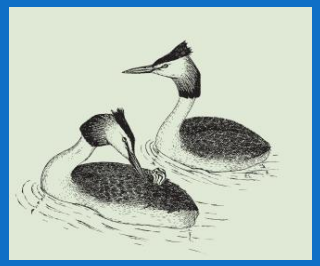

Jos vanhemmat joutuvat jättämään hetkeksi pesän valvomatta, se peitetään kasveilla. Silti munia uhkaavat rantarosvot, kuten varikset ja minkit.

Poikasiaan selässään kuljettavat silkkiuikkuvanhemmat ovat hellyttävä näky.

1990-luvulla Vesijärven järviruovikot harventuivat
- todennäköisesti veden puhdistumisen seurauksena.

Ruovikoiden muuttuminen vaikutti lintujen pesimäympäristöihin.

Vesijärvellä alkoi tuolloin pesiä isoja lintuja, esimerkiksi kaksi joutsenlajia.

Kyhmyjoutsen

Kyhmyjoutsenet pesivät ensimmäisen kerran Vesijärvellä 1990-luvun alussa. Enimmillään määrä oli vuosituhannen vaihteessa, 10 paria. Viime vuosina kyhmyjoutsenia on pesinyt 3-4 paria.

Laulujoutsen

Laulujoutsen pesii hajallaan eri puolilla järveä sovussa muiden lintulajien kanssa. Pesivien parien määrä on kasvanut vuoden 1996 ensimmäisestä pesinnästä alkaen – vuonna 2009 pareja laskettiin jo 25.

Ketäs tässä?

I Vesijärvi

Vipuvoimaa EU:lta 2007–2013

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Naurulokki

Naurulokit aiheuttavat ihmisissä ristiriitaisia tunteita. Lahden sataman aallonmurtajalla pesii iso yhdyskunta, joka likaa ympäristöä ulosteillaan.
Koko järvellä pesii yli 2500 lokkiparia. Toisaalta naurulokkiyhdyskunnat tarjoavat suojan muiden lintujen pesille. Pesiä uhkaavat tuholaiset annetaan ilmi äänekkäästi. Lokkiparvien kirkuna lienee tuttu kaikille.

Muita Vesijärven lintuja :

nokikana

valkoposkihanhi

kalatiira

kaulushaikara

telkkä

sinisorsa

meriharakka

Seuraavat?

Harmaahaikara

Merimetso

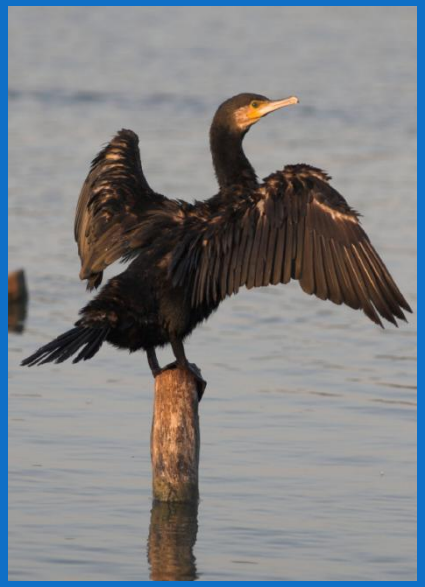

Harmaahaikarasta ja merimetsosta odotetaan seuraavia uusia lajeja, jotka pesivät pysyvästi Vesijärvellä.

Harmaahaikaroita on tavattu alkukesäisin.
Pesiä järveltä on löydetty kaksi.
Heinäkuussa järvellä oleskelevat linnut ovat etelästä tulleita, eivätkä järven omaa kantaa.

Merimetsoa on tavattu jo monena kesänä Vesijärvelläkin. Toistaiseksi ne ovat olleet nuoria lintuja, jotka eivät ole olleet vielä pesimäikäisiä. Ehkä niistä osa palaa myöhemmin takaisin Vesijärvelle pesimäänkin.

Kiinnostuitko?

Lisää Vesijärven elämästä voit lukea vaikkapa kirjasta:
VESIJÄRVI – SALPAUSSELKIEN TYTÄR
Kysäise kirjastosta.

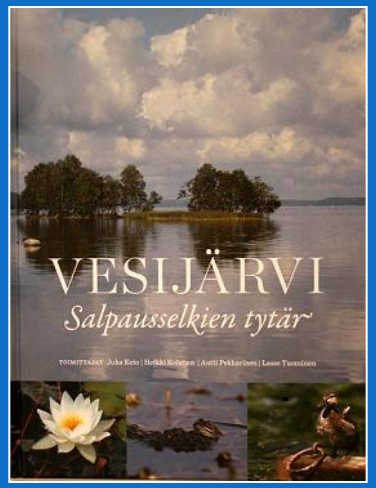

Suurin osa tämän esityksen tiedoista ja kuvista on sieltä peräisin.